UUTISET

Pohjoisen, idän ja lännen maaseutualueet ovat pystyneet etelää paremmin houkuttelemaan kotimarkkinateollisuutta ja siirrettäviä palveluita. **EKONOMISTI JANNE HUOVARI, PTT**

PÄIVÄN PUNKTI

Kolme vaihto-ehtoa

Kun on valittavana kaksi ehdokasta, vaihtoehtoja on kolme.

Voi äänestää jompaa kumpaa ehdokasta. Tai sitten voi jättää kokonaan äänestämättä.

Moni sellainen äänestäjä, jonka oma ehdokas ei päässyt jatkoon, miettii vielä äänestämistään. Tunnetuin epäröijä on Paavo Lipponen. Hän oli itse ehdokkaana ja putosi. Pudottuaan Lipponen äityi kiukuttelemaan, että kansa äänesti väärin. Lipponen uhkasi olla itse äänestämättä toisella kierroksella.

Päinvastoin kuin luulisi, myös äänestämättä jättäminen on teko. Jos ei äänestä, antaa puoli ääntä puolelle tai toiselle. Tyhjillä lipuilla on kuitenkin merkitystä vain, jos niitä on paljon. Yleensä niitä ei ole.

Lipposen, Väyrysen ja Soinin kannattajat joutuvat miettimään, äänestävätkö Haavistoa vai Niinistöä. Sama ongelma on tietysti Essayahin, Biaudet'n ja Arhinmäen kannattajilla. Heitä on kuitenkin paljon vähemmän.

Väyrysen ja Soinin kannattajat riittävät ratkaisemaan, onko presidentin nimi Haavisto vai Niinistö. Kun pääkaupunkiseutu menee pitkälti tasan, kehä kolmosen ulkopuolinen Suomi saa kerrankin päättää.

Lehtien yleisönosastoista näkee, että valinta on monelle vaikea. Teetpä niin tai näin, helposti tuntuu, että aina väärin päin.

Niinistö on oikeistolainen ja epäillään, mahtaako hän tavallisen kansan asioita tuntea. Niinistö muistetaan myös kovakätisenä valtiovarainministerinä, joka kyllä osasi leikata.

Vastapainoksi moni sanoo, että parempi valita kahdesta pahasta se, joka ainakin tunnetaan. Niinistön hyveenä jotkut pitävät sitäkin, että mies on pihi.

Haavisto miellyttää monia, onhan ehdokkaan tavaramerkiksi nostettu suvaitsevaisuus. Haavisto ymmärtää kaikkia ja kaikkea. Hän on kuin kansakoulun hymypoika.

Maaseudulla kuitenkin muistetaan myös ympäristöministeri Haavisto, joka vei väkisin Naturan läpi. Siitä sanelusta oli suvaitsevaisuus kaukana. Moni sanoo, että jos Haavistoa äänestää, ei oikeastaan tiedä mitä äänestää.

Mutta äänestitpä niin tai näin, yksi asia on varma.

Jokaisella äänellä on vaikutusta, mutta vain annetut äänet lasketaan.

Se on sittenkin kansa, eikä kukaan muu, joka presidentin valitsee. Sillä siisti ja pulinat pois.

Se on sittenkin kansa, eikä kukaan muu, joka presidentin valitsee. Sillä siisti ja pulinat pois.

LAURI KONTRO on Maaseudun Tulevaisuuden päätoimittaja.

lauri.kontro@maaseuduntulevaisuus.fi

Ladan myynti loppuu

Ladojen maahantuonti Suomeen loppuu. Viime vuosina niitä on myyty enää yksittäiskappaleita.

Autoja maahan tuova Delta Motor Group kertoi eilen lopettavansa Ladan maahantuonnin 40 vuoden jälkeen. Ladojen huolto jatkuu silti ennallaan.

Lada oli kulta-aikoinaan 1970–80-luvun taitteessa Suomen myydyin automerkki. Niitä rekisteröitiin silloin yli 10 000 kappaletta vuodessa.

MT

KARI SALONEN

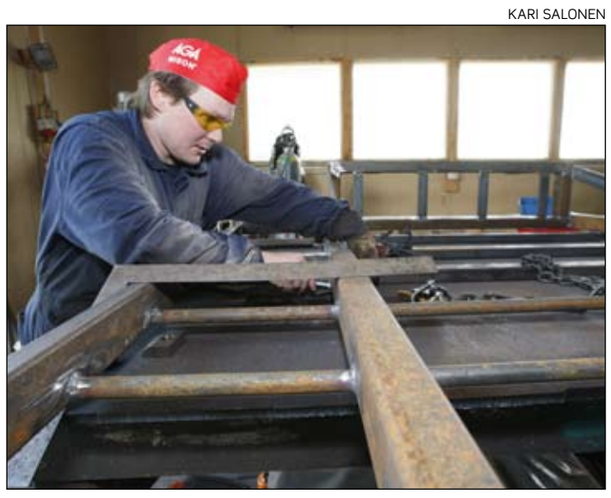

PEKKA FALI

MARKKU VUORIKARI

Suuri osa esimerkiksi metalliteollisuuden työpaikoista on helposti siirrettävissä, huomattavasti helpommin kuin esimerkiksi elintarviketeollisuuden työpaikat. Vähittäiskauppaa ei voi kauas viedä. Vasemmassa kuvassa Petri Miettinen Juvalta, oikealla Petra Repo Oripäästä.

Globalisaatio suosii kaupunkeja mutta maaseutukin voi pärjätä

Maaseutu voi pärjätä globalisaation paineissa, kun kotimarkkinateollisuus siirtyy kaupungeista halvempien kustannusten alueille. Myös etätyö on mahdollisuus maaseudulle.

Globalisaatio on Suomessa suosinut työpaikkojen ja väestön keskittymistä yliopistokaupunkeihin, joissa keskittyminen lisää innovaatioita ja teknologian osaamista.

Häviäjänä ovat pienemmät kaupungit, joista on lähtenyt valmistavaa teollisuutta, esimerkiksi metsä- ja metalliteollisuutta, ekonomisti **Janne Huovari** Pellervon taloustutkimus PTT:stä toteaa.

Tutkimuksessaan globalisaation vaikutuksista Suomeen hän on havainnut sekä pienten kaupunkien että maaseudun hävinneen työpaikkoja. Maaseudun paikat ovat kadonneet pääasiassa maataloudesta, koska elintarvikekilpailu on maailmalla kovaa.

Huovari arvioi tulevaisuudessa pääasiallisen kasvun jatkuvan edelleen isoissa kaupungeissa. Viime vuosina merkkejä on kuitenkin siitä, että maaseutukin voi kasvaa jatkossa.

"Maaseudulle hakeutuu esimerkiksi kotimarkkinateollisuutta, joka haluaa välttää liian suuriksi paisuvia kustannuksia, esimerkiksi työvoima- ja vuokrakuluja."

Kotimarkkinateollisuutta on muun muassa elintarvike-, rakennusaine- ja painoteollisuus.

Työpaikkojen muutos 1994–2009

Siirrettävyysluokkien osuus muutoksesta

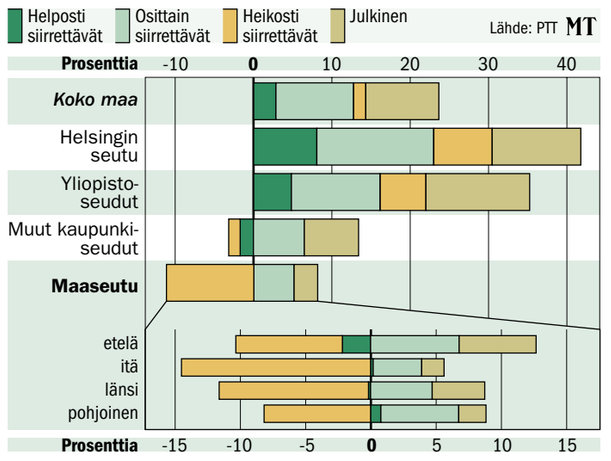

Helposti siirrettävät työpaikat: Suurin osa teollisuuden työpaikoista, tutkimus ja rahoitus.
Osittain siirrettävät: Kotimarkkinateollisuus, esimerkiksi elintarvikkeet, vähittäispankki.
Heikosti siirrettävät: Rakentaminen, vähittäiskauppa, parturit.

Etätyö alkaa kehittyä vasta nyt

Huovari arvelee myös etätyön maaseudulta kasvavan vasta nyt kun virtuaaliset yhteydet todenteolla paranevat.

Toistaiseksi tekniikka on parantanut lähinnä niiden yhteyksiä jotka muutenkin ovat kasvokkain.

Huovari on jakanut maaseutualueet neljään osaan. Niistä Etelä-Suomessa työpaikkoja on kadonnut vähiten vuoden 1994 jälkeen.

Se johtuu lähinnä siitä, että maatalouden osuus ollut pienin ja väestö pysynyt alueella, kun väki voi käydä töissä läheisessä kaupungissa.

Pohjoisen, idän ja lännen maaseutualueet ovat pystyneet etelää paremmin houkuttelemaan kotimarkkinateollisuutta ja siirrettäviä palveluita, vaikka sieltä työpaikkoja on kadonnut enemmän, Janne Huovari kertoo.

Suomen syytä olla tekniikan kärjessä

"Kansainvälisessä työnjaossa Suomen täytyy keskittyä joka tapauksessa entistä enemmän innovaatioihin ja tekniseen kehitykseen ja oltava sen eturintamassa, jos Suomessa aiotaan maailmantaloudessa ylipäätään pärjätä", Huovari sanoo.

Korkeasti koulutettujen työllisyys on lisääntynyt 1990-luvun puolivälin jälkeen noin 130 000 hengellä, josta yliopistokaupunkien osuus on ollut yli 100 000 työpaikkaa.

Helsingin, Oulun, Tampereen, Jyväskylän ja Turun seudun työpaikkojen määrä on kasvanut laman pohjalta 30–50 prosenttia.

Harvaan asutulla maaseudulla ja maaseutukeskuksissa työpaikkojen määrä on edelleen syvimmän laman tasolla.

Teollisuuden työpaikkoja oli vuonna 2009 noin 32 000 vähemmän kuin vuonna 1995.

JOUKO KYYTSÖNEN

Alkon pullojen palautus myös kauppoihin

Alkon lasipulloja voi palauttaa huhtikuun alusta alkaen myös useimpiin ruokakauppoihin, kertoo Suomen palautuspakkaus (Palpa).

Pulloja ottavat vastaan sellaiset kaupat, jotka myyvät itsekin uuteen kierrätyslasipullojärjestelmään kuuluvia pulloja. Esimerkiksi kioskit eivät tällaisia pulloja välttämättä myy. Alkon omat palautusautomaatit pysyvät käytössä tavalliseen tapaan.

Alkon järjestelmä siirtyy jo helmikuun alusta Palpan hallintaan, mutta kuluttajille muutos näkyy vasta huhtikuussa, jotta tietojärjestelmien ja automaattien pullontunnistuksen toimiminen ehditään varmistaa.

STT

Aiempaa harvempi kalastaa

Vapaa-ajan kalastajia on entistä vähemmän ja heidän keski-ikänsä on noussut, kertoo Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos.

Kalastajia oli viime vuonna alle 1,7 miljoonaa, kun kymmenen vuotta sitten heitä oli vielä lähes kaksi miljoonaa.

Samalla kalasaalis on pienentynyt neljänneksellä etenkin verkkokalastuksen vähenemisen takia. 2000-luvun alussa kokonaissaalis oli noin 40 miljoonaa kiloa, kun se nyt oli alle 30 miljoonaa kiloa. Aiemmin verkoilla saatiin puolet kokonaissaaliista, mutta vuonna 2010 verkoilla pyydettiin enää noin 40 prosenttia saaliista.

Kalastusvälineistä verkkoja, pilkkivapaa, onkea ja heittovapaa käyttäviä kalastajia on vähemmän kuin kymmenen vuotta sitten. Sen sijaan vetouistelu on entistä suosituimpaa.

Vapaa-ajankalastuksesta kysyttiin 6 000 kotitaloudelta.

STT

Uusiutuva energia pelasti itävaltalaisen Güssingin

JOENSUU (MT)
Itävaltalainen noin 4 000 asukkaan Güssingin kaupunki on onnistunut nousemaan jaloilleen uusiutuvan energian avulla.

Vielä 1980-luvun lopulla alue oli tilastojen mukaan yksi Itävallan köyhimmistä. Töitä oli niukasti, 70 prosenttia asukkaista matkusti töihin muille paikkakunnille ja teollisuutta ei ollut. Alueelta puuttuivat myös rauta- ja moottoritiet.

Nykyään siellä sijaitsee muun muassa Euroopan uusiutuvan energian keskus ja yli 30 uusiutuvaa energiaa käyttävää sähkön, lämmön ja polttoaineiden tuotantolaitosta.

Aluetta alettiin kehittää Euroopan unionin rahoituksen turvin 1990-luvun lopulla. Ideana oli saada pääomavirrat kiertämään tehokkaammin Güssingissä, kertoo Euroopan uusiutuvan energian keskuksen projektipäällikkö **Christian Keglovits**.

Keglovits puhui tiistaina Joensuussa Uusiutuvia liikenteeseen -seminaarissa.

Paikalliset raaka-aineet

"Havaittiin, että kansalaiset käyttivät eniten rahaa lämpöön, polttoaineisiin ja sähköön. Päätettiin ruveta hyödyntämään paikallisia raaka-aineita näiden perushyödykkeiden tuottamiseksi", toteaa Keglovits.

"Kun hankkeet lähtivät liikkeelle, ei kukaan puhunut vielä mitään ilmastonmuutoksesta tai hiilidioksidipäästöistä. Kiinnostus paikallisia uusiutuvia raaka-aineita kohtaan energiantuotannossa heräsi nimenomaan mahdollisesti syntyvien työpaikkojen takia."

Raha saatiin pysymään ja kiertämään Güssingissä, kun energiantuotannossa alettiin käyttää paikallista uusiutuvaa energiaa, puubiomassaa. Energia myytiin paikallisille. Alueellinen lämmitysjärjestelmä rakennettiin vuonna 1996.

Yritystoiminnan tukemiseksi ja edistämiseksi tehtiin erityinen suunnitelma. Suunnitelma poiki 50 uutta yritystä ja yli 1 000 suoraa ja välillistä työpaikkaa uusiutuvan energian alalla.

Tämä kehitys poiki vielä lisää teollisuutta: muun muassa parketinvalmistusta, jalopuun kuivausta ja ympäristöteknologiaa.

"Güssingin energiakonsepti kiinnostaa ympäri maailman. Vuosittain alueella vierailee 15 000 ihmistä tutustumassa vihreän energian mahdollisuuksiin. Tällä hetkellä innovatiivisimmassa biomassatehtaassa tuotetaan puunkaasutustekniikalla lämpöä, sähköä, synteettistä maakaasua ja synteettisiä polttonesteitä."

SARI PENTTINEN

Viljapohjaisen etanolin tuotantoon tarvitaan lisää rahaa ja tahtoa

JOENSUU (MT)
Kotimaisen viljapohjaisen valkuais- ja etanolituotannon käynnistämisessä on ollut ongelmia. Yksi suurimmista ongelmista on rahoituksen järjestyminen, kuvailee työ- ja elinkeinoministeriön neuvotteleva virkamies **Pekka Tiainen**.

"Mutta rahoituksen puutetta suurempi ongelma on tahtotilan puute. Kun isot toimijat puuttuvat alalta, pienemmiltäkin on evätty rahoitus."

Tiainen puhui Uusiutuvia liikenteeseen -seminaarissa tiistaina Joensuussa. Moni seminaariyleisöstä jakoi Tiaisen näkemyksen tahtotilan ja rahoituksen puutteesta.

"Ruvettaisiin jo töihin", totesi muun muassa Suomen Bioetanoli Oy:n toimitusjohtaja **Aate Laukkanen**.

Töitä tarjolla

Tiainen kertoi eräästä yhteiskuntataloudellisesta arvioinnista, jossa havaittiin, että bioetanolilaitos työllistäisi suoraan laitokselle ja kuljetuksiin yhteensä 55 henkilöä.

Välillisesti laitos työllistäisi lähes 400 henkilötyövuoden verran viljelijöitä useilla maatiloilla laajalla alueella. Näiden vaikutusten lisäksi rakentaminen työllistäisi noin 330 henkilötyövuoden verran.

"Maaseudun elinvoimaisuuden lisäksi saataisiin monia kerrannaisvaikutuksia. Huoltovarmuus, innovaatiomahdollisuudet, osaamisen vienti ja biomassojen käyttömahdollisuudet paranisivat."

SARI PENTTINEN

Rahoituksen puutetta suurempi ongelma on tahtotilan puute.

PEKKA TIAINEN

NIB rahoittaa Vaasan biokaasulaitosta

Pohjoismaiden investointipankki (NIB) rahoittaa vaasalaisen Vaskiluodon Voiman biokaasutuslaitosta 18 miljoonalla eurolla. Laina-aika on seitsemän vuotta.

Uusi 140 megawatin biokaasutusvoimala yhdistetään nykyiseen voimalaan. Nykyisen voimalan käyttövoimana olevaa polttoaineyhdistelmää voidaan laajentaa ja osa hiilestä korvataan kotimaisella biopolttoaineella ja turpeella. Hiilen käyttö vähenee 25–40 prosenttia.

Biomassan kaasutus on uusi, Suomessa kehitetty tekniikka, jota ei ole aiemmin käytetty vastaavassa mittakaavassa. Työ- ja elinkeinoministeriö on tukenut projektia.

Aluksi kaasutuslinjan polttoaineista neljännes on turvetta ja kolme neljännestä metsätalouden jäteaineksia ja biomateriaaleja, kuten ruokoa.

Tarvittava polttoaine hankitaan lähiseuduilta, enintään 100 kilometrin etäisyydeltä voimalasta.

MT